

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 597/23
7.6.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Мирјане Поповић, председника већа, др Миодрага Мајића и Снежане Јовановић, чланова већа, са вишим саветником Јеленом Мијушковић Стошић, записничарем, у кривичном поступку против окривљене АА, због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3 у вези става 2 КЗ, одлучујући о жалбама јавног тужиоца Првог основног јавног тужилаштва у Београду и браниоца окривљене АА, адвоката Зорана Бајића, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду 9К бр. 2113/2019 од 30.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 7.6.2023. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе јавног тужиоца Првог основног јавног тужилаштва у Београду и браниоца окривљене АА, адвоката Зорана Бајића, а пресуда Првог основног суда у Београду 9К бр.2113/2019 од 30.01.2023. године, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду 9К бр.2113/2019 од 30.01.2023. године окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3 у вези става 2 КЗ, па јој суд применом наведене законске одредбе и одредби чланова 2,4,42,45,54,56,57,64,65 и 66 КЗ изрекао условну осуду, којом јој је утврдио казну затвора у тајању од четири месеца и истовремено одредио да се овако утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљена у времену проверавања у трајању од једне године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, те ју је применом одредби чланова 2,4,42,48,50,51 и 54 КЗ осудио на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је обавезана да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, с тим да ће се, уколико окривљена не плати новчану казну у остављеном року, новчана казна заменити казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од 6

месеци, а да ће, уколико окривљена плати само део новчане казне, суд остатак казне сразмерно заменити казном затвора, док ће се, уколико окривљена исплати остатак новчане казне, извршење казне затвора обуставити.

На основу одредбе члана 264 став 1 ЗКП у вези члана 261 став 2 тачка 9 ЗКП окривљена АА је обавезана да на име трошкова кривичног поступка-паушала плати суду износ од 20.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

-јавни тужилац Првог основног јавног тужилаштва у Београду, због одлуке о кривичној санкцији, с предлогом да Апелациони суд у Београду, као другостепени, преиначи пресуду Првог основног суда у Београду 9К бр. 2113/19 од 30.01.2023. године у погледу одлуке о кривичној санкцији изреченој окривљеној АА, и то тако што ће је осудити на казну затвора у трајању од 6 месеци коју ће окривљена издржавати у просторијама у којима станује, а да пресуда остане неизмењена у погледу осуде на новчану казну у износу од 100.000,00 динара;

-бранилац окривљене АА, адвокат Зоран Бајић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, због повреде кривичног закона, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, због одлуке о кривичној санкцији и због одлуке о трошковима поступка, с предлогом да Апелациони суд у Београду ожалбену пресуду Првог основног суда у Београду 9К бр. 2113/2019 од 30.01.2023. године преиначи и изрекне ослобађајућу пресуду или првостепену пресуду укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Београду је у поднеску Ктж бр. 650/23 од 23.05.2023. године предложио да Апелациони суд у Београду усвоји као основану жалбу Првог основног јавног тужилаштва у Београду Кт бр.5753/19 од 08.03.2023. године и преиначи пресуду Првог основног суда у Београду К бр.2113/19 од 30.01.2023. године, тако што ће окривљену осудити на казну затвора у трајању од 6 месеци, а коју ће издржавати у просторијама у којима станује и новчану казну у износу од 100.000,00 динара, а жалбу браниоца окривљене АА, адвоката Зорана Бајића одбити као неосновану.

Апелациони суд у Београду је одржао седницу већа, на којој је размотрио списе предмета, заједно са побијаном пресудом, изјављеним жалбама и предлогом јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду датим у наведеном поднеску, па је, након што је првостепену пресуду, у смислу одредбе члана 451 став 1 ЗКП, испитао у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалбама, нашао:

-жалбе су неосноване.

Жалбом браниоца окривљене побија се првостепена пресуда, тако што се најпре истиче да је стилизацијом описа радње извршења предметног кривичног дела, и то пре свега у погледу времена извршења кривичног дела, суд исти учинио неразумљивим, јер је несхватљиво да неко након што је грађевинска инспекција наложила обуставу радова

18.09.2019. године извршава кривично дело грађење без грађевинске дозволе од следећег дана, односно од 19.09.2019. године, као и изостављајући наводе оптужног акта "на који начин је на постојећем објекту изградила нови објекат без грађевинске дозволе".

Међутим, Апелациони суд у Београду је овакве жалбене наводе браниоца окривљене оценио као неосноване, с обзиром да је првостепени суд само диспозитив пресуде уподобио чињеничном стању утврђеном у доказном поступку, и то везано за време извршења кривичног дела с обзиром да је окривљеној стављено на терет да је наставила започету градњу, након што је издато решење којим се градилиште затвара и радови обустављају дана 18.09.2019. године.

Осим тога, у изјављеној жалби браниоца окривљене се истиче да је нејасно када су и који радови изведени на објекту, јер је оптужни предлог тврдио да се радило о новом објекту, док је грађевински инспектор у записнику навео да се радило о објекту П+1, а да се касније тај објекат претворио у објекат П+Су+1, те после краћег времена у П+Су+2, при чему из исказа ББ произлази да је објекат у ... имао сутерен, приземље, два спрата и поткровље пре 31.03.2017. године, али да није био потпуно завршен да би могао да се користи, као и да је у међувремену дошло до прокишњавања, због чега је инвеститор тражио да се отклоне оштећења на крову и фасади, о чему постоје и писани докази из којих произлази да је наведени објекат у габариту постојао и пре периода од 01.07.2019. године до 10.11.2019. године, за које тужилаштво тврди да је био предмет извршења кривичног дела које се окривљеној ставља на терет. С тим у вези, наводи се да је суд искључиво прихватио исказ ВВ који је паушалан и супротан чињеницама које је унела у писане исправе. Осим тога, указује се да је, имајући у виду да су радови на стамбеном објекту у ... већ извршени пре завршетка пописа објеката изграђених без грађевинске дозволе, када је на снази био Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" број 132/14 од 09.12.2014. године), који закон у члану 208а став 1 и став 2 прописује кажњавање за прекршај предузетника и инвеститора који граде објекат без грађевинске дозволе, односно изводе радове супротно техничкој документацији, суд повредио закон на штету окривљене квалификујући њене радње као кривично дело из члана 219а КЗ, јер је окривљеној стављено на терет да је као инвеститор градила без грађевинске дозволе, па да је, у том смислу, радња извршења кривичног дела из члана 219а КЗ идентична радњи прекршаја из члана 208а став 2 Закона о планирању и изградњи. Сходно наведеном, указано је да пред судом нису изведени докази на основу којих би се могла донети пресуда да је окривљена АА, као одговорно лице "...", изградила стамбени објекат, односно надоградила постојећи у ... у времену од 01.07.2019. године до 10.11.2019. године, па да се у њеном понашању нису остварила субјективни и објективни елементи кривичног дела из члана 219а КЗ. Такође се наводи да суд није узео у разматрање чињеницу на коју је одбрана указала да је окривљена ...ГГ који је ... у поступку пред Специјалним судом у Београду који се води против окривљеног ДД, а који је достављао информације медијима, па и везане за ..., у циљу дискредитације ....

Међутим, Апелациони суд у Београду је овакве жалбене наводе браниоца окривљене оценио као неосноване, налазећи да је првостепени суд на основу свих изведених доказа наведених у образложењу пресуде, које је детаљно ценио како појединачно, тако и у њиховој међусобној вези, правилно утврдио чињенично стање

као у диспозитиву пресуде и о свим одлучним чињеницама у образложењу пресуде навео јасне, уверљиве и аргументоване разлоге.

Наиме, правилно је првостепени суд полазећи од неспорних чињеница да је окривљена у инкриминисаном периоду била одговорно лице у правном лицу "...", које је било инвеститор спорног објекта, и то стамбене зграде на адреси у ..., улица ..., на катастарским парцелама ... и ..., након оцене изведених доказа утврдио да је наведени објекат био спратности СУ+приземље+један спрат, да се исти градио без грађевинске дозволе и да је окривљена, након што је дана 18.09.2019. године издато решење којим се градилиште затвара и обустављају радови Одељења за грађевинску инспекцију Градске управе Града Београда, наставила започету градњу описану у диспозитиву пресуде.

Наиме, чињенично стање као у изреци првостепене пресуде правилно је првостепени суд утврдио пре свега на основу исказа сведока ВВ која је, како то правилно оцењује првостепени суд, децидирано, логично, категорично, јасно и доследно објаснила када је и на који начин вршена контрола изградње објекта-стамбене зграде која се налази на адреси у ..., улици ..., као и шта је констатовано од стране надлежних органа који су вршили предметну контролу, истичући да се у конкретном случају радило о надзиђивању објекта без прибављених одговарајућих дозвола издатих од стране надлежних органа, односно да су се изводили радови за које је била неопходна грађевинска дозвола, и то уградња нових грађевинских материјала у виду блокова, бетона изливеног на лицу места, као и лаке монтажне таванице и изливања стубова. С тим у вези, сведок је објаснила да је бесправна градња на овом објекту први пут установљена 18.09.2019. године, којом приликом је сачињен записник у ком је констатовано да је дана 17.09.2019. године извршен ванредни теренски инспекцијски надзор и утврђено да су на парцели спратности Пр+1 постављене грађевинске скеле са заштитним платнима, а да су у дворишту депоновани гитер блокови, да је дана 18.09.2019. године извршено затварање градилишта постављањем службене траке и службеног знака "Затворено градилиште" и да је том приликом стање на објекту спратности Су+Пр+1 било такво да је у току било уклањање постојеће кровне конструкције и израда оплате за унутрашњи степенишни крак од нивоа првог спрата ка тавану. Сведок је такође изјавила да је потом на записнику од 14.10.2019.године констатовано да је на поменутом објекту извршено надзиђивање, и то тако што су гитер блоковима озидани зидови другог спрата, урађена међуспратна конструкција изнад другог спрата и озидани зидови етажне трећег спрата, као и да је дана 30.09.2019. године донето решење о рушењу по ком није поступљено. Правилно је оценио првостепени суд да је исказ сведока ВВ у свему поткрепљен обавештењем које је сачинила у својству грађевинског инспектора Градске управе Града Београда, Секретаријата за инспекцијске послове, Сектора за грађевински и урбанистички инспекцијски надзор, Одељења за грађевинску инспекцију дана 12.11.2019. године, у ком је децидирано наведено шта је све констатовано током инспекцијских надзора над извођењем бесправних радова надоградње предметног објекта, као и другим изведеним писаним доказима-актима Одељења за грађевинску инспекцију, Секретаријата за инспекцијске послове ГУ Града Београд, и то решењем од 18.09.2019. године, записником од 18.09.2019. године, решењем од 30.09.2019. године, записником од 10.10.2019. године са фотодокументацијом, записником од 14.10.2019. године са фотодокументацијом, као и записником од 10.11.2019. године са фотодокументацијом.

Истовремено, правилно првостепени суд није прихватио исказ сведока ББ у делу у ком је навео да је и 2017. године објекат имао сутерен, приземље, два спрата и поткровље, будући да је овакав исказ сведока у потпуности оповргнут исказом сведока ВВ која је децидирано навела да је објекат пре недозвољене градње био спратности Пр+1 и другим изведеним доказима које је суд прихватио. Такође, правилно правостепени суд није прихватио исказ сведока ББ ни у делу у ком је навео да је за објекат поднета пријава о озакоњењу, с обзиром да је према Закону који је важио 2017. године била процедура да се поднесе пријава и након тога грађевински инспектор излази на терен, након чега доноси решење о рушењу, а потом је објекат могао да се озакони, имајући у виду да је из обавештења Секретаријата за послове озакоњења објекта ГУ Града Београда од 29.10.2019. године утврђено да је овлашћено службено лице овог секретаријата обавестило надлежно тужилаштво да је увидом у службену евиденцију писарнице Секретаријата за послове озакоњења објекта утврђено да не постоји евидентиран захтев за озакоњење наведеног објекта, као и имајући у виду исказ сведока ВВ која је објаснила да је до 2018. године било могуће извршити попис објеката изграђених без грађевинске дозволе, али само за објекте који су изграђени до новембра 2015. године и који су као такви били видљиви на сателитском снимку, а да се овде ради о каснијем временском периоду. С тим у вези, правилно је оценио првостепени суд да се не могу прихватити ни наводи сведока ББ, а које у изјављеној у жалби истиче и бранилац окривљене, да је немогуће да се описани радови изведу у тако кратком временском периоду, будући да је правилно правостепени суд на основу свих изведених доказа које је прихватио закључио да су на предметном објекту у инкриминисаном периоду изведени сви побројани радови. На основу свега наведеног, правилно је закључио првостепени суд да је исказ сведока усмерен на избегавање кривице окривљене.

Апелациони суд у Београду је посебно имао у виду и наводе жалбе браниоца окривљене којим се истиче да се у конкретном случају радило о одобрењу за извођење радова на кровној конструкцији, односно да се радило о реконструкцији постојећег објекта, али је исте оценио као неосноване, с обзиром да је правилно првостепени суд пре свега на основу исказа сведока ВВ која је децидирано навела да се није радило о захтеву за реконструкцију крова, већ да је поднет захтев за инвестиционо одржавање и да је тај захтев поднет од стране предузећа "...", објаснивши да се на објекту у опште није радило о инвестиционом одржавању, јер је у захтеву било таксативно наведено шта се подразумева под инвестиционим одржавањем, и то да су могли бити сређени олуци, цреп, фасада и унутрашњи радови у становима, а што није рађено, већ су извођени радови који не представљају инвестиционо одржавање, па да се у конкретном случају радило о уградњи нових грађевинских материјала у виду блокова, бетона изливеног на лицу места, као и лаке монтажне таванице и изливање стубова, а у ком делу је исказ сведока у потпуности поткрепљен писаним доказима које је суд прихватио, и то потврдом Одељења за грађевинске и комуналне послове Градске општине Врачар од 21.10.2019. године, решењем Градске општине Врачар, Одељења за грађевинске и комуналне послове од 10.10.2019. године и службеном белешком Секретаријата за инспекцијске послове Градске управе Града Београда, Сектора за грађевинско урбанистичку инспекцију, Одељења за грађевинску инспекцију од 16.10.2019. године.

На основу наведених чињеница, које је ценио у склопу одредбе члана 2 став 1 тачка 31 и тачка 32 Закона о планирању и изградњи, која дефинише шта је грађење, а шта реконструкција, правилно је закључио првостепени суд да радови који су у инкриминисаном периоду извођени на предметном објекту не могу да се сматрају реконструкцијом, већ градњом истог.

Притом, да је наведени објекат грађен без грађевинске дозволе, како то правилно закључује првостепени суд, потврђује и то што су сви делови који су бесправно изграђени уклоњени, односно, с тим у вези, чињенице које је објаснила сведок ВВ у свом исказу, да се, у ситуацији када постоји грађевинска дозвола и када се од исте одступи, доноси решење о обустави радова, док се, у ситуацији када не постоји грађевинска дозвола, доноси решење о затварању градилишта, а након тога и решење којим се налаже инвеститору да све врати у првобитно стање, што је у конкретном случају и учињено.

Истовремено, правилно првостепени суд није прихватио одбрану окривљене да није знала ништа о радовима који се изводе на наведеном објекту и да се у то не разуме, оцењујући да је нелогична, неубудљива и усмерена на избегавање кривице.

Апелациони суд у Београду је посебно ценио наводе жалбе браниоца окривљене којима се указује да су радови на стамбеном објекту у ... улици број ... извршени пре завршетка пописа објеката изграђених без грађевинске дозвола, када је на снази био Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" бр.132/14 од 09.12.2014. године), који у члану 208а став 1 и 2 прописује кажњавање за прекршај предузетника и инвеститора који гради без грађевинске дозволе, односно изводи радове супротно техничкој документацији, услед чега је суд повредио закон на штету окривљене квалификујући њене радње као кривично дело из члана 219а, КЗ, јер је окривљеној стављено на терет да је као инвеститор градила без грађевинске дозволе, па да је, у том смислу, радња извршења кривичног дела из члана 219а КЗ идентична радњи прекршаја из члана 208а став 2 Закона о планирању и изградњи, али је нашао да су исти неосновани.

Наиме, кривично дело из члана 219а став 2 КЗ чини лице које је инвеститор или одговорно лице у правном лицу које је инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе, док је ставом 3 истог члана прописано кажњавање лица из става 1 и 2 овог члана које настави започету градњу када је издато решење о обустави радова.

Из чињеничног описа кривичног дела датог у диспозитиву првостепене пресуде произлазе сва законска обележја кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3 у вези става 2 КЗ за које је окривљена оглашена кривом, и то како објективна обележја, која се односе на радње окривљене-која је као одговорно лице у правном лицу "...", које је инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе, а након доношења решења о затварању градилишта и обустави радова, наставила започету градњу, што је констатовано приликом теренских инспекцијских надзора, а све на начин ближе описан у изреци првостепене пресуде, тако и субјективна обележја кривичног дела која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљене, односно свести и воље за извршење кривичног дела, који укључује и свест о забрањености дела.

Како се, дакле, у радњама окривљене стичу сви објективни и субјективни елементи кривичног дела из чана 219а став 3 у вези става 2 КЗ за које је оглашена кривом, то се неосновано жалбом браниоца окривљене истиче да је првостепеном пресудом повређен кривични закон.

С тим у вези, по мишљењу већа овог суда, постојање прекршаја, као противправног дела које је законом или другим прописом надлежног органа одређено као прекршај и за који је прописана прекршајна санкција, не искључује постојање кривичног дела, па уколико се у радњама окривљеног стичу сва законска обележја кривичног дела које му је стављено на терет, нема места доношењу ослобађајуће пресуде на основу члана 423 ства 1 тачка 1 ЗКП, већ питање чињеничног идентитета прекршаја и кривичног дела може бити од значаја само за оцену да ли је реч о правноснажно пресуђеној ствари.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да, како то правилно наводи и првостепени суд у образложењу пресуде на страни 27, нису достављени докази од стране одбране да је против окривљене за исти чињенични опис вођен прекршајни поступак, то су наводи жалбе којима се првостепена пресуда побија због повреде кривичног закона тако што се истиче да је радње окривљене требало квалификовати као прекршај из члана 208а Закона о планирању и изградњи, а не као кривично дело, неосновани.

Осим тога, Апелациони суд у Београду је имао у виду и наводе жалбе браниоца окривљене којима се истиче да је првостепени суд занемарио чињеницу да је окривљена ГГ, ... у поступку пред Специјалним судом у Београду који се води у предмету ДД, па да је наведени поступак покушај да се ... дискредитује као лице које би својим сведочењем помогло у откривању починилаца тешких кривичних дела, али је нашао да су исти без утицаја на другачију одлуку, имајући у виду да, како то правилно налази првостепени суд, о оваквим наводима суду нису пружени одговарајући докази.

Жалбом јавног тужиоца побија се првостепена пресуда због одлуке о кривичној санкцији, тако што се истиче да је суд погрешно ценио као олакшавајућу околност да је реч о мајци два пунолетна детета, имајући у виду да је управо реч о деци која су пунолетне особе, затим да суд није у довољној мери имао у виду тежину учињеног кривичног дела, па да је претерано ублажавање казне на условну осуду са утврђеном казном затвора у трајању од четири месеца и временом проверавања од једне године, а да би, са друге стране, сасвим адекватно ублажавање казне било 6 месеци казне затвора, коју би окривљена издржавала у просторијама у којим станује.

Међутим, испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, Апелациони суд у Београду је нашао да је првостепени суд приликом одлучивања о врсти и висини кривичне санкције коју ће изрећи окривљеној имао у виду све околности из члана 54 КЗ, које су од утицаја да кривична санкција буде правилно одабрана и њена висина правилно одмерена и да је истима дао адекватан значај. Наиме, правилно је првостепени суд од олакшавајућих околности на страни окривљене ценио њене личне и породичне прилике, и то да окривљена има 70 година, да се ради о мајци двоје пунолетне деце, њено коректно држање пред судом, као и да раније није осуђивана, док отежавајуће околности на страни окривљене није нашао. Имајући у

виду утврђене олакшавајуће околности на страни окривљене, а у одсуству отежавајућих, правилно је првостепени суд, додатно будући да је предметни објект враћен у пређашње стање, нашао да утврђене олакшавајуће околности представљају нарочито олакшавајуће околности и оправдавају ублажавање казне окривљеној испод границе прописаног минимума, па јој је изрекао условну осуду, тако што јој је утврдио казну затвора у трајању од 4 месеца и истовремено одредио да се овако утврђена казна неће извршити ако окривљена у време проверавања у трајању од 1 године од правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, као и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, водећи притом рачуна о имовинским приликама осуђене. По мишљењу већа Апелационог суда у Београду, изреченом условном осудом у потпуности ће се остварити сврха условне осуде из члана 64 КЗ, а новчаном казном сврха кажњавања из члана 42 КЗ, све у оквиру опште сврхе кривичних санкција из члана 4 став 2 КЗ, имајући у виду тежину извршеног кривичног дела, степен повреде заштићених друштвених вредности, степен кривице окривљене и личност окривљене.

Апелациони суд у Београду је имао у виду да се жалбом браниоца окривљене првостепена пресуда побија и у делу одлуке о трошковима поступка, али првостепену пресуду у том делу није посебно анализирао, имајући у виду да је у изјављеној жалби изостало образложење наведеног основа за побијање првостепене пресуде.

С обзиром на наведене разлоге, Апелациони суд у Београду је применом одредбе члана 457 ЗКП донео одлуку као у диспозитиву пресуде.

Записничар

Јелена Мијушковић Стошић, с.р.

Председник већа -судија

Мирјана Поповић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић